

ΜΑΝΟΛΙΤΟ ΤΥΛΑΚΙΑΣ

ΕΛΒΙΡΑ ΛΙΝΤΟ

ΜΑΝΟΛΙΤΟ ΤΥΛΑΚΙΑΣ

ΒΙΒΛΙΟ
1

Εικονογράφηση **Εμίλιο Ουρπερούα**

Μετάφραση **Κλεοπάτρα Εξαιουτριβιάρη**

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΕΛΒΙΡΑ ΛΙΝΤΟ

Μανολίτο Γυαλάκιας

Μετάφραση

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΙΑΡΗ

Εικονογράφηση

ΕΜΙΛΙΟ ΟΥΡΜΠΕΡΟΥΑΓΑ

ΣΕΙΡΑ: ΜΑΝΟΛΙΤΟ ΓΥΑΛΑΚΙΑΣ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη λογοτεχνία για παιδιά και για νέους

Σειρά: Μανολίτο Γυαλάκις – 1

Elvira Lindo, *Μανολίτο Γυαλάκις*

Τίτλος πρωτοτύπου: *Manolito Gafotas*

Μετάφραση: Κλεοπάτρα Ελαιστριβιάρη

Εικονογράφηση: Εμίλιο Ουρμπερουάγα

Προσαρμογή εξωφύλλου ελληνικής έκδοσης: Νίκη Αντωναιοπούλου

Διορθώσεις: Αντωνία Κιλεσσοπούλου

DTP: Κωνσταντίνος Καπένης

Copyright © Elvira Lindo 1994, 2013 και Seix Barral, S. A. 2013

Copyright © για την εικονογράφηση Emilio Urberuaga 1994, 2013

Copyright © για την ελληνική γλώσσα Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), 2020

Πρώτη έκδοση στα ισπανικά από τις εκδόσεις Seix Barral, S. A.,

Βαρκελώνη, Ιανουάριος 2013

Παλαιότερη μετάφραση της σειράς Μανολίτο Γυαλάκις,

με εικονογράφηση από τον Εμίλιο Ουρμπερουάγα, κυκλοφορούσε

από τις εκδόσεις Πατάκη από το 1998 ως το 2005.

Πρώτη αναθεωρημένη έκδοση στην ελληνική γλώσσα

από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Απρίλιος 2021

ΚΕΤ Γ878 ΚΕΠ 163/21 ISBN 978-960-16-8717-9

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ**

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Τ.Θ. 1213,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

*Στον Αντόνιο Μουνιόθ Μολίνα,
τη ζωή μου*

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Η γειτονιά γκρινιάζει	11
Το κέρατο του Μανολίτο	19
Μα τι χαζή διάγνωση	37
Κάπτεν Σκνίπας	50
Ένα αρκετά προπατορικό αμάρτημα	70
Ο ένας για τον άλλο	84
Ο Πακίτο Μεδίνα δεν είναι απ' αυτόν τον κόσμο . .	102
Δεν ξέρω γιατί το έκανα	120
Η παγκόσμια ειρήνη	141
Χαρούμενα γενέθλια	162
Σημείωση	185

Η γειτονιά γκρινιάζει

ΜΕ ΛΕΝΕ Μανολίτο Γκαρθία Μορένο, αλλά, αν σκάσεις μύτη στη γειτονιά μου και ρωτήσεις τον πρώτο περαστικό: «Παρακαλώ, ξέρετε πού μπορώ να βρω τον Μανολίτο Γκαρθία Μορένο;», ο άνθρωπος αυτός ή που θα σηκώσει αδιάφορα τους ώμους ή που θα σου πετάξει στα μούτρα μια ατάκα τύπου: «Και πού να ξέρω εγώ;».

Γιατί με το όνομα Μανολίτο Γκαρθία Μορένο δε με ξέρει ούτε ο Αυτάρας Λόπεθ, που είναι ο καλύτερός μου φίλος, αν και μερικές φορές είναι βρομύλος και προδότης, ενώ άλλες είναι ένας βρομοπροδότης, όπως το λέω, δύο σε ένα, κανονικά, αλλά είναι ο κολλητός μου και, βασικά, είναι άπαιχτος.

Στο Καραμπαντσέλ, τη γειτονιά μου, σε περίπτωση που δε σ' το είπα, όλος ο κόσμος με ξέρει με το όνομα Μανολίτο Γυαλάκιας. Όλος ο κόσμος που με ξέρει, εννοείται. Όσοι δε με ξέρουν δεν ξέρουν καν ότι φοράω γυαλιά από πέντε χρονών. Δε βαριέσαι, αυτοί χάνουν.

Με έβγαλαν Μανολίτο από το όνομα του φορτηγού του μπαμπά μου, και το φορτηγό το έβγαλαν *Μανολίτο* από τον μπαμπά μου, που λέγεται Μανόλο. Τον μπαμπά μου τον έβγαλαν Μανόλο από τον μπαμπά του και τα λοιπά και τα λοιπά και τα λοιπά μέχρι την αρχή του σύμπαντος κόσμου. Δηλαδή, σε περίπτωση που ο Στίβεν Σπίλμπεργκ δεν το ξέρει, τον πρώτο βελοσιράπτορα τον έλεγαν *Μανόλο* και πάει λέγοντας από τότε μέχρι και σήμερα. Μέχρι τον τελευταίο Μανολίτο Γκαρθία, που είμαι εγώ, ο κύριος Σαχλαμαρίδας. Βασικά, η μαμά μου με φωνάζει έτσι σε ορισμένες κρίσιμες στιγμές, και μη φανταστείς ότι πρόκειται για καμιά επιστημονι-

κή ονομασία κάποιας σπάνιας ποικιλίας μαρίδας. Καμία σχέση. Βασικά, με φωνάζει έτσι όταν είναι στο παρατσάκ να μου σβουρίξει κανένα σκαμπίλι ή καμιά σφαλιάρα. Εμένα μου τη σπάει όταν με λέει «κύριο Σαχλαμαρίδα» κι εκείνης της τη σπάει όταν στη γειτονιά με λένε «ο Γυαλάκιας». Προφανώς, μας τη σπάνε διαφορετικά πράγματα, παρόλο που είμαστε από την ίδια οικογένεια.

Εμένα μ' αρέσει να με φωνάζουν Γυαλάκια. Στο σχολείο μου, που είναι το Ντιέγο Βελάθκεθ, όποιος είναι έστω και ελάχιστα σημαντικός έχει ένα παρατσούκλι. Προτού αποκτήσω παρατσούκλι, έκλαιγα αρκετά. Έτσι και τα έβαζε μαζί μου στο διάλειμμα κανέναν νταής, πάντα στο τέλος με έβριζε, κορόιδευε τα πατομπούκαλά μου και με αποκαλούσε Γυαλάκια. Από τότε που έγινα ο Μανολίτο Γυαλάκιας, το να με βρίσεις είναι χάσιμο χρόνου. Καλά, μπορούν να με πουν και Κεφάλια, αλλά αυτό για την ώρα δεν τους έχει περάσει από το μυαλό και, εννοείται, δεν πρόκειται να τουςβάλω ιδέες. Το ίδιο ίσχυε και για τον φίλο μου τον Αυτάρα Λόπεθ· από τότε που απέκτησε το παρατσούκλι του κανείς δεν ασχολείται με τα αυτιά του.

Μια μέρα πλακωθήκαμε στο ξύλο γυρίζοντας από το σχολείο επειδή εκείνος έλεγε ότι προτιμούσε τα αυτιά του από τα δικά μου πατομπούκαλα κι εγώ του έλεγα ότι προτιμούσα τα γυαλιά μου από

τα αυτιά του, που ήταν σαν τον κώλο της μαϊμούς. Αυτό με τον κώλο της μαϊμούς καθόλου δεν του άρεσε, αλλά είναι αλήθεια. Όταν κάνει κρύο, τα αυτιά του παίρνουν το ίδιο χρώμα με τον κώλο των μαϊμούδων στον ζωολογικό κήπο, το 'χω δει με τα μάτια μου, σ' το λέω και σ' το υπογράφω. Η μαμά του Αυτάρρα τού έχει πει να μη στενοχωριέται, γιατί, μεγαλώνοντας, τα αυτιά μαζεύουν· κι αν δε μαζέψουν, σ' τα κόβει ένας χειρουργός κι ούτε γάτα ούτε ζημιά.

Η μαμά του Αυτάρρα είναι τελείως άπαιχτη, μιλάμε, γιατί είναι χωρισμένη και, επειδή νιώθει τύψεις, δε σηκώνει ποτέ χέρι στον Αυτάρρα για να μη μεγαλώσει ακόμα περισσότερο το τραύμα που του θεραπεύει η δεσποινίς Εσπεράνθα, που είναι η ψυχολόγος του σχολείου μου. Ούτε η δικιά μου η μαμά θέλει να κολλήσω κανένα τραύμα, αλλά, μιας που δεν είναι χωρισμένη, μου δίνει πότε πότε καμιά σφαλιάρα, που είναι και η ειδικότητά της.

Η σφαλιάρα είναι μια φάπα που σου δίνει μια μαμά ή, αν δεν είναι πρόχειρη η μαμά, οποιοσδήποτε

άλλος στο μέρος του ανθρώπινου σώματος που ονομάζεται σβέρκο. Όχι να το παινευτώ επειδή είναι μαμά μου, αλλά η αλήθεια είναι πως λίγες φτάνουν το ταλέντο της. Του παππού μου δεν του αρέσει να μου δίνει σφαλιάρες η μαμά μου και πάντα της λέει: «Αν έχεις σκοπό να τον χτυπήσεις, ρίχ' του λίγο πιο χαμηλά, να χαρείς, όχι στο κεφάλι τώρα που διαβάζει».

Ο παππούς δεν παίζεται, βασικά είναι άπαιχτος, τελειώς άπαιχτος, μιλάμε. Ήρθε πριν από τρία χρόνια από το χωριό και η μητέρα μου έκλεισε τον ημιυπαίθριο και έβαλε έναν καναπέ-κρεβάτι για να κοιμόμαστε ο παππούς μου κι εγώ. Κάθε βράδυ του βγάζω το κρεβάτι. Είναι απίστευτα βαρετό να του βγάζω το κρεβάτι, αλλά το κάνω με χαρά επειδή μετά μου δίνει κάθε φορά ένα εικοσπενταράκι, δηλαδή ένα κέρμα που ισοδυναμεί με είκοσι πέντε πεσέτες, για το γουρούνι μου –που, βασικά, δεν είναι αληθινό γουρούνι, είναι κουμπαράς– και γίνομαι απέραντα πλούσιος.

Μερικές φορές με φωνάζει «ο διάδοχος πρίγκιψ» επειδή λέει ότι όλα όσα έχει αποταμιεύσει από τη σύνταξή του θα είναι για μένα. Της μαμάς μου δεν της αρέσει να μιλάμε για τον θάνατο, αλλά ο παππούς μου λέει ότι στα πέντε χρόνια ζωής που του μένουν έχει σκοπό να μιλάει για ό,τι του καπνίσει.

Ο παππούς μου πάντα λέει πως θέλει να πεθάνει πριν από το 2000, λέει ότι δεν έχει καμία όρεξη

να δει τι πρόκειται να συμβεί τον επόμενο αιώνα κι ότι ο τωρινός τού φτάνει και του περισσεύει. Υπολογίζει να πεθάνει το 1999 και από προστάτη, επειδή του 'χει βγάλει την πίστη τόσο καιρό τώρα αυτός ο προστάτης και δε θα 'χει γούστο να πεθάνει από τίποτ' άλλο.

Εγώ του είπα ότι προτιμώ να κληρονομήσω ό,τι είναι να κληρονομήσω από τη σύνταξή του χωρίς εκείνος να πεθάνει, γιατί, βασικά, είναι άπαιχτο, τελείως άπαιχτο, σου λέω, να κοιμάμαι με τον παππού μου. Κοιμόμαστε κάθε βράδυ με το ραδιόφωνο ανοιχτό, κι έτσι και προσπαθήσει η μαμά μου να μας πάρει το ραδιόφωνο, ξυπνάμε. Έτσι είμαστε εμείς. Εάν ο παππούς μου πέθαινε, εγώ θα έπρεπε να μοιραστώ τον κλειστό ημιυπαίθριο με το Βλαμμένο, και αυτό θα μου την έσπαγε αρκετά.

Το Βλαμμένο είναι ο μικρός μου αδερφούλης, ο μόνος που έχω. Της μαμάς μου δεν της αρέσει που τον φωνάζω «το Βλαμμένο»: κανένα παρατσούκλι δεν της αρέσει. Να σημειωθεί ότι εγώ άρχισα να τον φωνάζω έτσι χωρίς να το καταλάβω. Δεν ήταν από εκείνες τις φορές που κάθεσαι και σκέφτεσαι κρατώντας το κεφάλι σου με τις γροθιές σου για να μην εκραγεί.

Μου ήρθε την πρώτη μέρα που γεννήθηκε. Με πήγε ο παππούς μου στο νοσοκομείο: εγώ ήμουν πέντε χρονών: το θυμάμαι επειδή μόλις είχα μοστράρει τα πρώτα μου γυαλιά και η Λουίσα, η αποκάτω

μας, έλεγε συνέχεια: «Α, τον κακομοιρούλη, μόλις πέντε χρονών».

Πλησίασα, που λες, την κούνια και πήγα να του ανοίξω το ένα μάτι με το χέρι, γιατί ο Αυτάρας μού είχε πει ότι, εάν το αδερφάκι μου είχε κόκκινα μάτια, αυτό σήμαινε ότι είχε μέσα του τον διάβολο. Πήγα λοιπόν κι εγώ να τσεκάρω, με τις καλύτερες προθέσεις, και το σκατό βάζει τα κλάματα, μ' αυτό το ψεύτικο το κλάμα του, ξέρεις. Τότε μου την έπεσαν όλοι μαζί, λες και ήμουν εγώ ο δαιμονισμένος, και τότε ήταν που σκέφτηκα για πρώτη φορά: «Τι βλαμμένο!», ε και μετά... ξέρεις πώς είναι όταν κάτι σου κολλάει στον εγκέφαλο. Επομένως, κανείς δεν μπορεί να μου πει ότι του έβγαλα το παρατσούκλι επίτηδες· εκείνος φταίει, που γεννήθηκε για να ενοχλεί, και του αξίζει.

Όπως κι εγώ αξίζω να με φωνάζει ο παππούς μου Μανολίτο, ο *Νέος Χοσελίτο*. Γιατί ο παππούς μου μου έμαθε το αγαπημένο του τραγούδι, που λέγεται *Καμπανέρα* και είναι ένα παλιό ισπανικό τραγούδι από τότε που δεν υπήρχε τουαλέτα μέσα στο σπίτι του παππού μου και η τηλεόραση ήταν «μουγγή». Καμιά φορά το βράδυ παίζουμε τον «Χοσελίτο», που ήταν το αγόρι που τραγουδούσε αυτό το τραγούδι τα παλιά τα χρόνια, κι εγώ του τραγουδάω το τραγούδι κι ύστερα κάνω πως πετάω και τέτοια, γιατί, έτσι και δεν παίξεις τον Χοσελίτο, μόλις σταματήσεις να τραγουδάς την *Καμπανέρα*, πλα-

κώνει η βαρεμάρα. Και δακρύζει κιόλας ο παππούς αποπάνω, επειδή η *Καμπανέρα* είναι τόσο παλιό τραγούδι και επειδή εκείνο το αγόρι κατέληξε στη φυλακή, κι εγώ ντρέπομαι που ο παππούς μου κλαίει, κοτζάμ παππούς, για ένα αγόρι τόσο παλιό.

Ανακεφαλαιώνω: έτσι και πας στο *Καραμπαντσέλ* και ζητήσεις τον Μανολίτο, τον *Νέο Χοσελίτο*, πάλι δε θα σου πουν τίποτα ή το πολύ πολύ να σου δείξουν τη φυλακή της γειτονιάς μου, για πλάκα, γιατί το 'χει αυτό το συνήθειο ο κόσμος.

Δε θα ξέρουν να σου πουν ποιος είναι ο Μανουέλ, ούτε ο Μανόλο ούτε ο Μανουέλ Γκαρθία Μορένο ούτε ο *Νέος Χοσελίτο*, αλλά θα σου πουν και με το νι και με το σίγμα ό,τι θέλεις να μάθεις για τον Μανολίτο, γνωστό σε τούτη την όχθη του ποταμού Μανθανάρες ως «Γυαλάκια», κι ακόμα πιο γνωστό στο ίδιο του το σπίτι ως: «Για δεσ ποιος μιλάει; Ο κύριος Σαχλαμαρίδας».

